

DE **ELLE**

TORENS

TWEEELINGBLOED

HANNELORE BEDERT

Lannoo

www.lannoo.com
www.de-leukste-kinderboeken.com

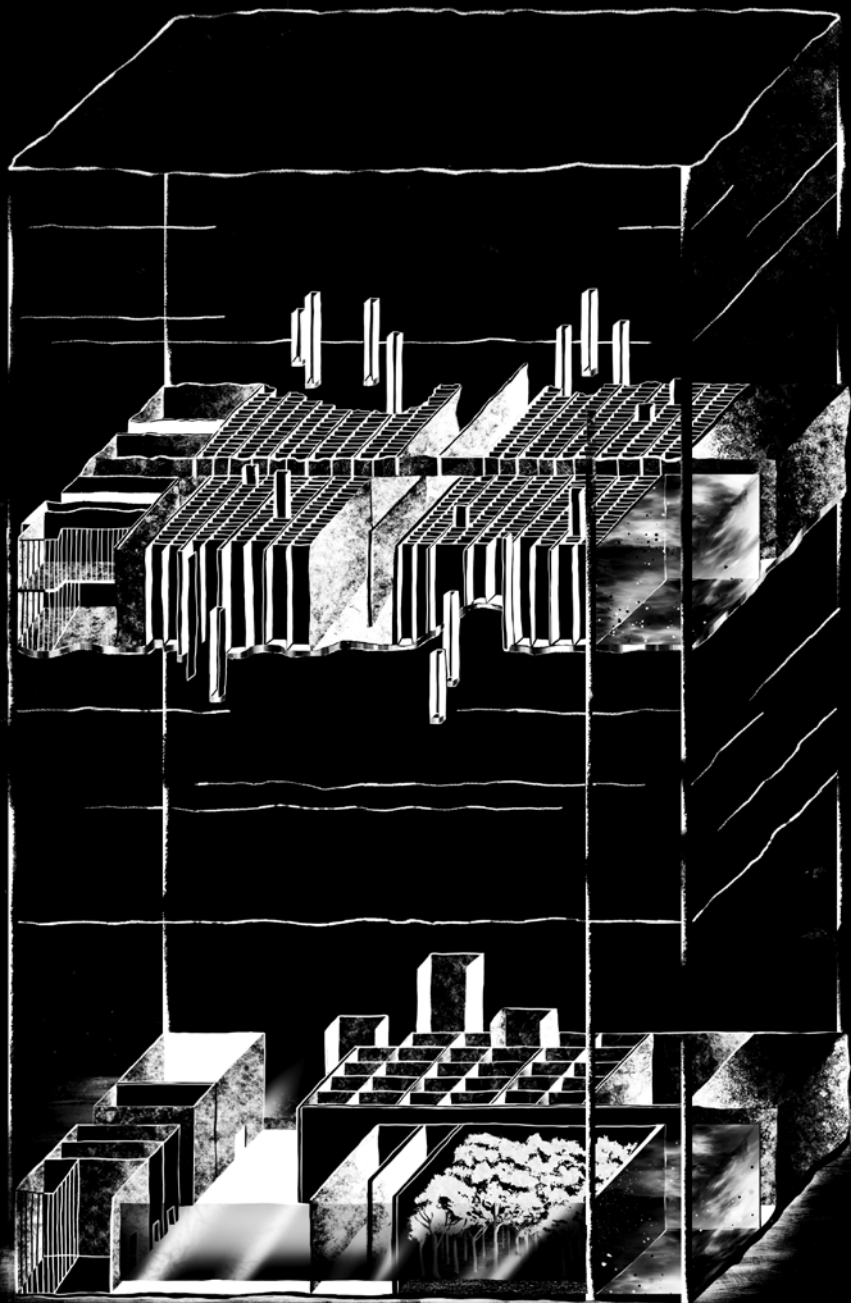

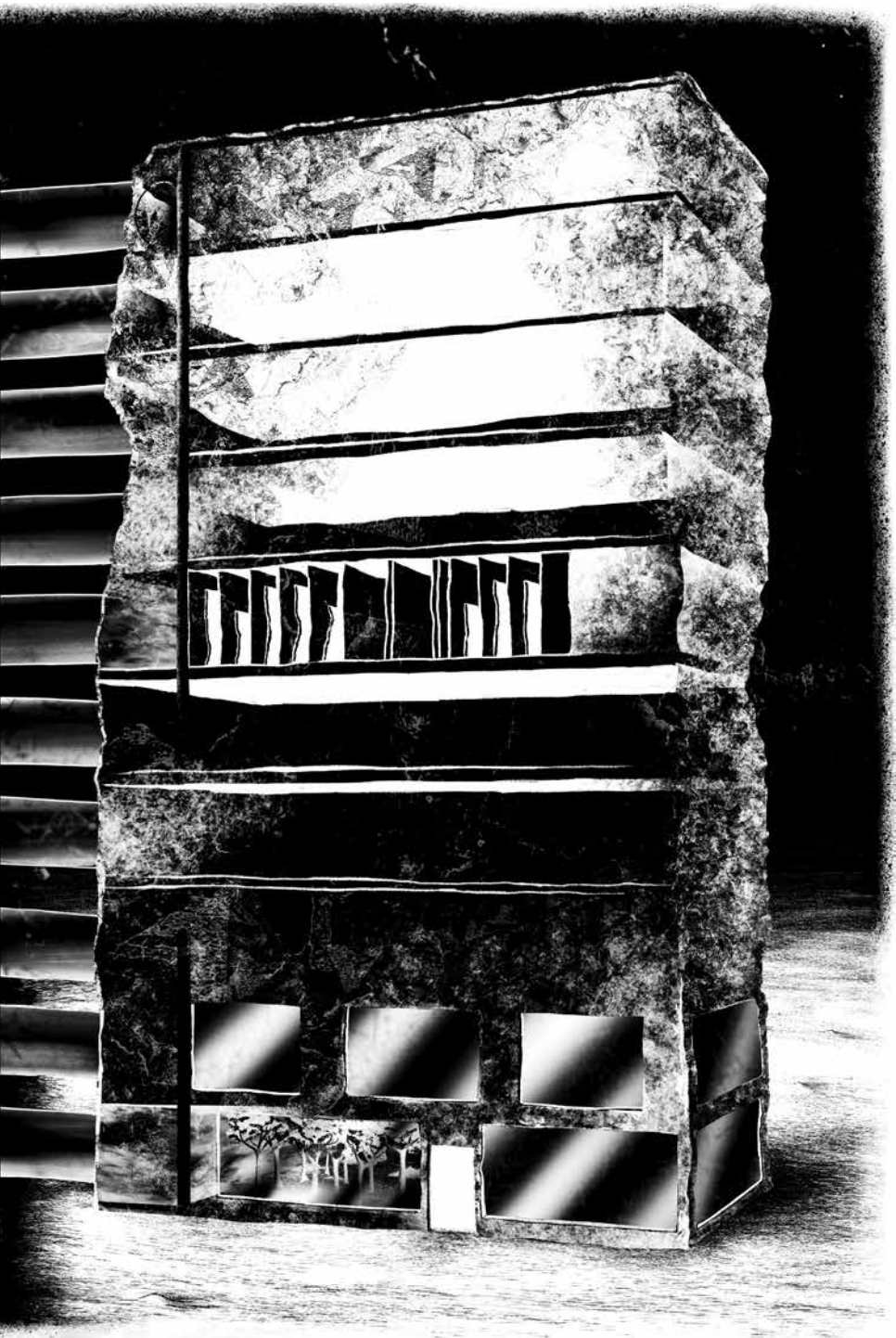
Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2025
Tekst: Hannelore Bedert (www.hannelorebedert.be)
Illustraties: Jeanne Ribbens
Vormgeving omslag: Leentje van Wirdum
Vormgeving binnenwerk: Mieke Smalle

ISBN 978 94 014 3487 4
D/2025/45/221
NUR 284, 334

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vertrouw niemand, Lexa.

Hoor je me?

We zijn er bijna.

Lexa?

Lexa!

I

1

Ik ben amper een half dagdeel aan het werk wanneer de luidsprekers in Magazijn 2 beginnen te kraken en er onderdrukt gefluister in de werkplaats opstijgt.

Net als alle andere werkers kijk ik op. Komen ze weer kinderen halen?

De Helleherder die zich aan mijn tafel bevindt, staat abrupt stil, en naast mij houdt Cecil haar adem in.

‘Het is zover’, fluistert ze. ‘Ik voel het.’

Uit de luidsprekers klinkt mijn naam. Luid en duidelijk.

‘Lexa, Gang 10, Unit 7. Keuzemoment. Aanmelden.’

Ik verstijf, al weet ik dat ik niet in paniek mag raken nu. Rustig blijven. Het is zover, hier heb ik naartoe geleefd, hier heb ik me op voorbereid.

Aarzelend kom ik overeind aan mijn werktafel en ik voel nu pas hoe hevig mijn benen trillen. Ik wist dat dit moment eraan zat te komen, maar ik ben doodsbang.

‘Nu begint het echt, Lexa’, zegt Cecil zacht. Er klinkt blijdschap door in haar stem. Waarom lacht ze? Er kan nog zoveel mislopen. Cecil wil nog iets zeggen, maar de slag van een herdersstok op het werkblad snoert haar de mond.

Ik gebaar dat ze zich gedeisd moet houden en probeer haar

glimlach te beantwoorden, al weet ik niet waar ze het over heeft. Wat begint er echt?

De zenuwen gieren door mijn lijf.

‘Ik heb geen afscheid kunnen nemen van mijn vader’, fluister ik terwijl ik de trui, waar het cijfer 7 nog maar half op is vastgenaaid, op de werktafel laat vallen.

Dan draai ik me naar de Helleherder toe.

Die houdt zijn kop schuin en bekijkt me uitvoerig, alsof hij door me heen kan kijken, mijn organen kan zien, mijn gedachten kan lezen.

Zonder een woord te zeggen gebaart hij, met een knik van zijn kop, naar de poort.

‘Kies wijs’, mompelt Cecil nog, zonder haar hoofd op te richten. ‘Ik breng je vader op de hoogte.’

Bij de poort, waar ik mijn hand op de hindel plaats, bekruipt me een mengeling van opwinding en angst. Niemand anders is opgeroepen, ik ben de enige die Magazijn 2 dient te verlaten. Ik kijk nog even om naar de werkplaats waar ik alle gezichten ken, en ik krijg de indruk dat iedereen mij nakijkt, dat alle werkers weten welk lot ik tegemoet ga. Of is het inbeelding en is niemand bezig met de zoveelste jongere die wordt opgeroepen? Misschien zijn ze alleen maar opgelucht dat de Helleherders deze keer geen kleine kinderen komen halen...

Onder mijn hand trilt de hindel, het scherm dat overal in Rang 5 hangt, terwijl mijn handpalm wordt gescand. Een tel later verschijnt het groene licht, ben ik goedgekeurd en mag ik de grote hal in.

Wat als Mico niet opgeroepen is?

Zodra ik de hal in stap, glijdt de poort van het magazijn ratelend achter mij dicht en speur ik de enorme, kille ruimte af.

Bij Magazijn 3 staan twee meisjes, uit de zonovergoten sluismond zie ik een jongen de grote hal in stappen en bij Magazijn 4 dromt een klein groepje jongens en meisjes bijeen.

Bij Magazijn 1 staat niemand.

De schrik slaat me om het hart. Waar is Mico?

Er verschijnt een Helleherder, die de lijst met namen afroept en ons gebiedt hem te volgen, maar nog steeds is er geen spoor van Mico.

Ik draal wat, maar sluit me uiteindelijk aan bij de groep. Om me heen kijkend zie ik gezichten waarop dezelfde opwinding en angst af te lezen is die ik zelf ook voel. We weten allemaal hoe bepalend deze dag voor de rest van ons leven kan zijn.

Met moeite slik ik de krop in mijn keel weg. Als Mico er niet bij is, moet ik me hier en nu herpakken, sterk houden. Hij zal het me niet vergeven als ik dit nu verknal.

Ik bal mijn handen tot vuisten en haal diep adem.

Dan hoor ik ineens het geluid van een magazijnpoort die traag openschuift en kijk hoopvol op. Vanuit Magazijn 1 duwt een Helleherder Mico bruut de hal in, waarna de poort meteen weer gesloten wordt. Mico struikelt de ruimte in, landt op handen en knieën op de vuile, grijze vloer.

Ik wil op hem afstormen en hem overeind helpen, maar hou me in. Zelfs al kijkt de Helleherder mijn richting niet uit, we worden sowieso in de gaten gehouden, ieder van ons, overall.

Geen onnodige aandacht trekken. Niet nu, niet vandaag.

De Helleherder houdt zijn kop schuin, gaat vlak voor Mico staan en tikt met zijn stok op de grond. Mico kijkt op en ik zie iets flikkeren in zijn ogen, bijna deins ik ervoor achteruit. Zijn blik is vervuld van haat.

Niet doen, Mico. Sta op.

De Helleherder buigt zijn kop naar de andere kant, kraakt zijn hals van links naar rechts, met niet de minste verandering op zijn gelaat.

Sta op, Mico. Alsjeblieft, sta op.

Het moment lijkt een eeuwigheid te duren. De Helleherder kraakt onophoudelijk zijn kop van links naar rechts over zijn schouders, het lijkt op een macabere dans, en nog steeds houdt de groep de adem in. Dan heft de Helleherder zijn arm en zwaait zijn herdersstok omhoog.

Op slag verandert de blik in Mico's ogen. In een fractie van een seconde springt hij op en hij ontwijkt de neerdalende stok van de Helleherder. Die is verrast door de plotse beweging en lijkt zelfs wat te schrikken van de klap die zijn stok op de grond veroorzaakt.

Mico zet een stap opzij, buigt nederig zijn hoofd naar de Helleherder, alsof hij zonder woorden zijn excuses aanbiedt. Beeld ik het mij in of heeft het de Helleherder even uit evenwicht gebracht?

De twee blijven tegenover elkaar staan. De Helleherder, imposant en angstaanjagend, torent boven Mico uit, maar Mico geeft geen krimp.

Het blijft een hele tijd stil. Dan gebiedt de Helleherder Mico op barse toon zich bij de groep aan te sluiten. Mico

gehoorzaamt, maar pas wanneer hij naast mij staat, durf ik de lucht uit mijn longen te laten ontsnappen, zo gespannen heb ik de afgelopen minuut gevolgd.

Zodra de Helleherder zijn rug naar ons toekeert en de groep voorgaat, vang ik Mico's blik. Hij knipoogt, grijpt mijn hand en wrijft zacht met zijn vinger over de rug.

Ik begrijp er niks van. Waarom moest hij de Helleherder zo uitdagen? Wat is er met hem gebeurd dat hem zo roekeloos heeft gemaakt? De zachte kneepjes in mijn hand dienen om mij gerust te stellen, maar ze helpen voor geen meter.

Amper enkele dagen geleden was er in Rang 5 een opstand, waar Mico deel van uitmaakte. Nadien was hij opgepakt en naar een bovenrang gestuurd, als straf, en hij was als een andere persoon teruggekomen, zo leek het, alsof er iets in zijn hoofd was gesloten wat hem langzaam maar zeker overnam.

De nacht van de opstand was ik uit mijn slaap opgeschrokken door oorverdovend gegil.

Een tel lang wist ik niet waar ik was, ik keek in paniek om me heen en zag vader roerloos op zijn matras liggen aan de andere zijde van onze kleine unit.

Het gegil kwam vanuit de gang, aangevuld door geroep en luide voetstappen.

Gehaast stak ik mijn hoofd uit de deur van de unit, waar de gang gevuld was met chaos. Iemand riep dat er gevochten werd in de grote hal, mannen en vrouwen renden heen en weer, en ik was meteen klaarwakker.

Aan de overzijde van de gang stond Margaret, Mico's moeder,

met een verwarde blik, in de deuropening van hun unit. Ze riep me toe dat Mico weg was en over de hoofden heen probeerde ik haar duidelijk te maken dat ik hem zou vinden.

Ik baande me een weg door de menigte in de gang, nageroepen door een angstige Margaret, maar eenmaal in de grote hal hoorde ik niks meer. Er was alleen maar een misselijkmakend, oorverdovend kabaal, een wilde, allesomvattende herrie van schreeuwende en huilende mensen. Ik duwde anderen opzij, probeerde in de chaos Mico te vinden, maar wist meteen dat het onbegonnen werk was. De hal leek te zijn veranderd in een kolkende mensenzee.

Met mijn rug tegen de muur gedrukt, schuifelde ik enkele meters verder de grote hal in.

‘Mico!’

Hoewel ik de longen uit mijn lijf schreeuwde, verzonk mijn stem in het kabaal. Mijn zicht werd bovendien belemmerd door rook en rondvliegend stof, en mijn ogen prikten, ik kon ze maar met moeite openhouden.

‘Grijparmen!’ klonk het ineens paniekerig. Een vrouw met lange grijze haren kneep hard in mijn schouder en keek me met een verwilderde blik aan. ‘Ze zetten de grijparmen in!’

Overall om me heen klonk gekrijs. De boodschap werd razendsnel doorgegeven, maar de meesten waren net zo verrast als ik. Het geraas van de grijparmen die vanaf beide kanten van de hal door de ruimte schoten, klonk pijnlijk hard, en door het gordijn van rook, vuil en mensen heen zag ik het stalen gevaarte dichterbij komen.

Paniek maakte zich van mij meester. Geen grijparm, laat mij

niet eindigen in een grijparm. Niet nu. Niet nu alles beter kan worden. Zo dicht bij mijn Keuzemoment.

Ik moest terug de gang in, zo snel mogelijk terug naar onze unit. Maar dat idee had iedereen natuurlijk, dus probeerde ik mij trekkend en sleurend tussen anderen terug te wurmen naar Gang 10.

Het geraas van de grijparm kwam alsmear dichterbij, ik zag hoe mannen en vrouwen door het ding gegrepen en meegetrokken werden, zag benen en armen uit het stalen ding steken. Het gegil sneed mijn trommelvliezen aan flarden.

Ik was amper een halve meter van de gangdeur verwijderd toen de grijparm op mij afkwam, recht op zijn doel af, alsof hij mij zag, mij kon voelen.

Dus sprong ik.

Het hete staal van de grijparm schampte langs mijn been en brandde op mijn vel. Het werd zwart voor mijn ogen, ik hapte naar adem en voelde de tranen over mijn wangen stromen.

Toen struikelde ik de deuropening door, gleed een stukje de gang in en buitelde over andere mensen tot ik hijgend in het midden van de gang tot stilstand kwam en probeerde de opkomende misselijkheid tegen te houden.

Door de openstaande deur zag ik de grijparm langs de deuropening schieten, alsmear heen en weer pompend en mensen met zich mee sleurend. Het geschreeuw ging door merg en been.

Ik landde pas terug in de realiteit toen Margaret voor mij op haar knieën op de grond viel. Ze hield haar handen op mijn schouders en schudde me hard door elkaar.

‘Waar is Mico, Lexa? Waar is Mico?!’

Ik staarde, nog steeds in schok, naar de deuropening.

‘Ze gebruiken de grijpparmen’, zei ik, naar adem happend. ‘Er worden mensen meegesleurd... Ik kwam niet verder, Margaret. Er was rook en paniek en...’

Margaret trok mij tegen zich aan en luid snikkend drukte ik mijn gezicht in haar nek.

‘We vinden hem wel’, zei ze sussend, maar de angst was hoorbaar in haar stem.

Terwijl Margaret en ik wat later door de hal liepen in de ijdele hoop hem alsnog te vinden, kraakten de boxen van het omroepsysteem en leken alle bewoners in de grote ruimte ter plekke te bevriezen.

De stem van de Helleherder sprak ons op uiterst kalme en kille toon toe, gaf aan dat de opstand in de kiem was gesmoord en dat de schuldigen op dit eigenste moment hun straf kregen. Hij gebod ons terug te gaan naar onze units en ons gedeisd te houden.

Iemand waagde het hardop te vragen waar ze de gevangenen heen hadden gebracht, waarop iedereen in de grote hal collectief de adem inhield. Uit de boxen klonk een hele tijd enkel wat geruis, tot er, na een lange pauze, opnieuw gekraak uit kwam.

‘Als straf blijven alle gegrepenen één dag in een bovenrang.’

‘Dat is goed nieuws’, prevelde Margaret, terwijl ze mijn hand vastgreep.

‘Goed nieuws?’ vroeg ik verbouwereerd. ‘Mico overleeft het niet in een hogere rang.’

Maar Margaret bleef aanhoudend knikken, alsof ze niet alleen mij, maar ook zichzelf wilde overtuigen. Ze nam mijn handen vast en klemde ze tussen de hare.

‘Het had ook helemaal anders gekund, Lexa. Ze hadden de opstandelingen kunnen laten verdwijnen, maar dat hebben ze niet gedaan. Het zijn gegrepenen geworden, dus komen ze terug. Ze worden gestraft voor hun opstandigheid, de Helleherders willen een duidelijk signaal geven. Ze willen hen alleen maar onschadelijk maken, ze een mistig hoofd bezorgen. Het is goed nieuws, Lexa. Mico komt terug.’

Margaret had er zo hoopvol uitgezien dat ik niet tegen haar in durfde te gaan, maar ik vertrouwde het niet.

En ik had gelijk. Want na de opstand was Mico niet meer dezelfde.

Bij zijn terugkeer, een dag later, stonden Margaret en ik bij de andere wachtenden bij de poort van de Witte Zone, waar teruggekeerden arriveren, en waar we reikhalzend probeerden te zien wat er gebeurde, tot de poort ratelend opengleed en iedereen de adem inhield.

De zone spuwde mensen naar buiten. Strompelend, hinkend en volledig doorweekt, alsof ze net een bad hadden genomen, met hun kleren nog aan. Sommigen ondersteunden elkaar, anderen liepen verdwaasd rond, op zoek naar bekenden, vrienden of familie, al zouden ze die misschien niet herkennen, zoals het teruggekeerden doorgaans verging.

Margaret raakte in paniek naarmate er meer en meer mensen uit de Witte Zone tevoorschijn kwamen en er geen spoor van Mico te zien was.

‘Daar! Margaret! Daar is hij!’

Margaret meetrekkend trachtte ik verder naar voren te komen, maar de menigte was log en iedereen wilde naar iemand toe.

‘Mico!’

Ik bleef roepen tot hij zich ineens onze richting uit draaide en ik zijn blik wist te vangen.

Geschrokken bleef ik staan. Mico zag mij wel, maar zijn blik was leeg, zijn gezicht bleek en vermoeid.

Ik wist me geen houding te geven terwijl Margaret Mico omhelsde, en ik verstarde toen Mico ineens zijn ogen opende en, over Margarets schouder heen, recht naar mij keek. Zijn ogen stonden donker, duister bijna, en heel langzaam schudde hij zijn hoofd, zo subtiel dat ik het bijna niet zag, zo voorzichtig dat zijn moeder het niet kon voelen.

Maar ik zag het en ik bevroor.

In hun unit trok Margaret Mico’s natte kleren uit, sloeg een deken om zijn schouders, en vroeg mij hem gezelschap te houden terwijl ze voedselzakken zou halen.

Aarzelend ging ik op een stoel tegenover Mico zitten, die in volledige stilte voorovergebogen zat, zijn armen rustend op zijn bovenbenen, rillend over zijn hele lijf.

Met zijn rechtervoet tikte hij onophoudelijk op de grond, wat me onrustig maakte, maar ik wist niet wat ik moest zeggen, welke vraag ik eerst moest stellen, dus legde ik alleen maar voorzichtig mijn hand op zijn knie, in een poging het getik te laten ophouden, hem te laten weten dat hij veilig was. Wat ging er door zijn hoofd?

Ik nam zijn handen tussen de mijne en gaf er kleine kneepjes in.

Twee korte kneepjes en één lang aanhoudend. Daarna twee keer kort, nogmaals kort en drie keer lang. Kneepjes voor elke letter. De code die we elkaar als kind hadden aangeleerd, een alfabet van signalen. Mico had het geleerd van zijn moeder, die het op haar beurt van haar vader had doorgekregen. Mico had het mij geleerd toen we aan ons zevende levensbaken begonnen en met de paar letters die we konden onthouden, hadden we het woord 'wij' gemaakt.

Ik kneep de letters zijn handen in en wachtte.

Wij.

Er kwam geen reactie, geen kneepjes terug, dus probeerde ik het opnieuw, tot Mico ineens opkeek en de koude, trieste blik in zijn ogen me helemaal onderuithaalde.

'Ik heb het gezien, Lexa', fluisterde hij.

Zijn mondhoek trilde.

'Wat heb je gezien, Mico?' vroeg ik voorzichtig. 'Waar was je?'

Het bleef stil, tot er een traan over zijn wang rolde en hij me van mijn stoel blies.

'Rang 9. Ik heb het gezien. En het is er nog erger dan we dachten.'

Daarop kwam hij langzaam overeind van zijn stoel en bewoog zich tergend traag naar zijn matras, waar hij zich oprolde, met zijn gezicht naar de muur gericht en zijn rug naar mij toe.

Had ik het goed gehoord? Rang 9, dat kon helemaal niet. Hij had net doodleuk een granaat, waar hij de pin uit had

getrokken, midden in de ruimte gelegd, om mij te laten wachten tot het ding zou ontploffen. Hoe kon hij in hemelsnaam zoiets zeggen en zich daarna van mij wegdraaien?

Waar had hij het over?

Voorzichtig knielde ik naast Mico's matras en fluisterde zijn naam.

Pas bij de derde keer reageerde hij.

'Ik ben moe, Lexa...'

Zijn stem klonk zacht, haperend.

'Je kunt niet zomaar zeggen dat je in Rang 9 was en dan niks meer', fluisterde ik. 'We moeten praten, Mico.'

Maar Mico prevelde alleen maar 'niet nu' en sloot zijn ogen.

Hij was uit de Witte Zone gekomen, de kans was heel groot dat hij niks meer wist, net zoals alle anderen die via de Witte Zone in Rang 5 terugkeerden. Maar hoe wist hij dan nog dat hij in Rang 9 was geweest? Was hij aan het ijlen? Was hij gek geworden?

Moeizaam kwam ik overeind, mijn spieren nog pijnlijk van een dag aan de werktafel in Magazijn 2. Toen ineens greep Mico mijn arm en trok mij terug naar de matras toe. Ik schrok zo erg dat ik onhandig voorover tuimelde en met mijn hoofd vlak bij het zijne landde, waar de vermoeidheid in zijn ogen plaats had gemaakt voor een verwilderde blik.

'Ik heb er niet van gedronken', lispelde hij. 'Je mag er niet van drinken, Lexa. Je mag er niet...'

Alsof de woorden hem te veel moeite kostten, sloot hij midden in de zin zijn ogen en zakte terug op de matras ineem, waar hij doodstil bleef liggen, zijn ademhaling diep en zwaar.

Verbouwereerd zat ik naast hem op de matras, volledig in het duister tastend, tot Margaret weer binnenkwam en mij, bezorgd om haar zoon, wegstuurde, naar mijn eigen unit.

Van Mico's verwilderde blik is nu niks meer te zien. Nonchalant en zelfverzekerd staat hij tegen de muur in Gang 13 geleund, waar de Helleherder ons heen heeft geloodst.

Het is een gang zoals de meeste in Rang 5. Koud en kil, met grijze, afbrokkelende stenen muren, waarin deuropeningen zijn gehouwen, op zo'n lelijke en brute wijze dat ik me niet kan inbeelden dat iemand ooit trots is geweest op zijn werk. Ook hier zijn de deuren vaalzwart en de vloeren ronduit smerig. Alleen zijn er in deze gang geen woonunits te vinden, hier kom je enkel als je ertoe gedwongen wordt.

Aan de linkerzijde van de gang zie ik de poort naar de Dode Zone en ik slik moeizaam de krop in mijn keel weg. Het is de plek waar vader zijn hele leven heeft gewerkt, waar de doden heen worden gebracht en ingepakt, voor ze verdwijnen. Vader vertelde me hoe hij de doden in doeken moest wikkelen, om ze daarna in een tunnel te schuiven, maar hij was er nooit achter gekomen wat er daarna met de lichamen gebeurde. Nu ik hier ben, wil ik de Dode Zone in kijken, maar de poort is gesloten, ik heb de kans niet.

We staan opgesteld aan de overkant van de gang, bij de Blauwe Zone, waar we drinkbaar water halen. Allemaal staan we kaarsrecht tegen de muur, alleen Mico doet alsof niks hem deert. Met een subtiele hoofdknik probeer ik hem duidelijk te maken dat hij zijn houding moet veranderen, maar hij lijkt me straal te negeren.

Ik bijt op mijn onderlip. De hele situatie maakt me bloednervuus.

We zijn met tien, tel ik. Zes jongens en vier meisjes, onder wie ikzelf, in uiteenlopende leeftijden. Het jongste kind is een magere, kleine jongen, waarschijnlijk net aan zijn achtste of negende levensbaken begonnen, die angstig om zich heen kijkt. De grootste jongen, met het blonde haar, moet ongeveer zo oud zijn als Mico en ik. Misschien net een levensbaken ouder.

Vlak naast Mico glijdt een deur open. De Hellezone.

Net als de anderen strek ik mijn nek uit, maar ik vang alleen een glimp op van de muur vol schermen waarmee de Helleherders alles en iedereen in de gaten houden.

We blijven een hele tijd onrustig staan. Ik wil aan de anderen vragen of ze weten wat ons te wachten staat, maar de angst om mijn mond open te doen is te groot. Chai, van wie we al vele levensbakens les krijgen, heeft de oudsten onder ons wel de grote lijnen meegegeven over deze dag, met informatie uit het Helleboek, maar hoe het eigenlijke Keuzemoment eruitziet, is een raadsel.

We weten dat we straks moeten kiezen, maar de verhalen over het Keuzemoment en de Proeftijd die erop volgt, lopen sterk uiteen. We weten dat zij die terugkomen van hun Proeftijd een mistig hoofd hebben en zich niet meer dan wat flarden herinneren. Bij sommigen lijkt het zelfs alsof noch het Keuzemoment noch de Proeftijd heeft plaatsgevonden.

In mijn hoofd herhaal ik dat ik er klaar voor ben, al weet ik dat ik mezelf vooral moed inspreek om de angst weg te kunnen duwen, de angst voor het onbekende.

Mico en ik wisten dat dit elk moment kon gebeuren, er zijn maar enkele dagen over voor ons zeventiende levensbaken voorbij is. Hadden ze ons aan het einde van deze zilde niet afgeroepen, dan zou het nooit meer gebeuren, dan zouden we bij de weinigen zijn die gedurende hun jonge levensbakens nooit een Keuzemoment kregen.

Ik ben op van de zenuwen en voel mijn hart kloppen in mijn keel, maar ik moet mijn angst onder controle krijgen. Hier heb ik me op voorbereid. Kom op, Lexa.

In mijn hoofd herhaal ik het riedeltje dat ik al zildenlang tegen mezelf zeg, elke nacht, elke dag. Stap één is de juiste keuze maken, stap twee is alles geven om mijn doel te bereiken, stap drie is vader redden en samen met hem een beter leven leiden. Vader is mijn einddoel.

Met een steelse blik kijk ik opzij naar Mico, die mij nog steeds amper ziet staan. Weet hij nog wat we hebben afgesproken? We hebben een pact gesloten, het zou absurd zijn als hij het hier en nu zomaar verknalt. Maar is hij nog alert en waakzaam genoeg? Waarom trekt hij niet wat minder de aandacht?

Ik voel hoe mijn onderlip pijn begint te doen van het nerveuze bijten. Hoe klaar ik ook dacht te zijn voor dit moment, ik besterf het.

Ineens weerklinkt luid geschreeuw vanaf het einde van de gang, zo krachtig dat ik mijn hoofd tussen mijn schouders trek.

Ook het tengere meisje naast mij krimpt in elkaar. Haar haar is rood, haar huid bleek, haast transparant, en ze ziet eruit alsof ze elk moment als een dun stokje in tweeën kan breken.

Het geschreeuw klinkt pijnlijk hard. Het is een mannenstem

en het geluid gaat door merg en been. Ik wil iets zeggen, alles om mijn angst te doen afnemen, maar door het geschreeuw heen weerklinkt nu een ijselijk hoge gil die mij de adem beneemt. Meteen daarop begint een andere vrouw zo scherp en doordringend te schaterlachen, dat mijn maag zich omkeert.

Wat is dit? De wanhoop zet zich als een klem om mijn keel.

‘Niet bang zijn’, fluistert een jongen in de rij. ‘Dat zijn de gevangenen in de Rode Zone maar, die zijn allemaal gek.’

Naast mij recht Mico zijn rug.

‘Die zijn niet gek. Het zijn mensen zoals jij en ik.’

Hoewel Mico fluistert, klinkt hij helder en verstaanbaar genoeg en bovendien heel zeker van wat hij zegt, wat me verbaast. De jongen heeft toch gelijk? Wie opgepakt wordt, krijgt een straf. Ofwel word je, zoals Mico na de opstand, naar een bovenrang gestuurd, ofwel beland je in de cellen van de Rode Zone, waar niemand met z'n volle verstand uit terugkeert, dat weten we allemaal.

In de deuropening van de Hellezone draait de Helleherder zich naar ons toe, maar hij heeft er duidelijk geen idee van wie zijn mond opendeed. Ons kortstondig bestuderend draait hij zich uiteindelijk weer om naar zijn soortgenoten.

‘Er zitten alleen maar onschuldige mensen in de Rode Zone’, fluistert Mico.

Ondanks het zachte volume klinkt zijn stem bijzonder scherp, en ik hou mijn adem in, maar de Helleherder reageert gelukkig niet meer.

Naast hem, in de deuropening van de Hellezone, verschijnt een tweede Helleherder, een vrouwelijke versie deze keer.

Vader toonde me ooit het verschil tussen de mannelijke en de vrouwelijke Helleherders, een verschil dat zo subtiel is dat je het alleen maar ziet als je goed oplet.

De Helleherders hebben allemaal hetzelfde gladde gelaat, ontdaan van menselijke trekken, haarloos en met een grauwgrijze kleur. Op de kop zijn hier en daar willekeurige uitstulpingen te zien, kleine bulten, als lichte heuveltjes op een verder vlak en verlaten landschap. Bij de mannelijke Helleherders komen ze vaker voor dan bij de vrouwelijke, maar je ziet ze alleen als je weet hoe je moet kijken, en het is de enige manier om de Helleherders qua geslacht uit elkaar te houden.

Heel soms, 's avonds, in de veiligheid van onze units, de enige plek waar geen camera's hangen, durven we grappen te maken over de Helleherders, maar geen haar op mijn hoofd denkt eraan nu te lachen. Van kleins af aan is ons ingeprent op onze tellen te passen, waar we ook gaan. Buiten de woonunits zien de Helleherders alles. En ze kennen geen medelijden.

Sowieso lijken ze geen emoties te hebben, wat hen alleen maar nog enger maakt. Hun enige gevoel is kwaadheid, zo lijkt het. Dominantie. We weten niet wat ze denken en hoe ze redeneren en het maakt ze gruwelijk onvoorspelbaar.

Ik staar naar de twee Helleherders in de deuropening en huiver.

Door hun imposante gestalte torenen ze boven ons uit, waardoor we ons letterlijk en figuurlijk klein voelen, maar naast hun grootte is het vooral hun kop die mij altijd en overal schrik aanjaagt.

Ook de vrouwelijke Helleherder kraakt haar kop heen en weer op haar schouders en ik ril bij het horen van het geluid.

Haar blik is nietszeggend en toch angstaanjagend.

Helleherders sluiten hun ogen niet. Nooit. Ze knipperen niet en hun ogen gaan niet dicht, want waar wij oogleden hebben, ontbreken die bij hen. En op de plaats waar bij ons een neus en een mond zitten, hebben de Helleherders twee horizontale lijnen, vlak onder elkaar. Even lang, even dun, en volledig onzichtbaar wanneer ze gesloten zijn. De onderste lijn gaat enkel open wanneer de Helleherder spreekt of grijnst, en vermoedelijk ook wanneer hij of zij eet, al heb ik nog nooit een Helleherder zien eten.

Toen ik als klein kind aan vader vroeg of de Helleherders geen voedsel nodig hadden, ontweek hij mijn vraag elke keer opnieuw, tot ik het uiteindelijk niet meer vroeg. En nu weet ik het antwoord nog steeds niet.

Terwijl de vrouwelijke Helleherder ons bekijkt, krabt ze aan een van de hoorns op haar kop. Al sinds ik heel klein ben, hoor ik de wildste verhalen over die opzichtige uitsteeksels die recht uit de huid van Helleherders omhoog groeien. Gevangenen zouden, zodra hun straf erop zit, door de hoorns doorboord worden, er zou gif in de hoorns zitten, de hoorns zouden levende dingen zijn, die 's nachts van hun Helleherder loskomen... De verhalen, wat er ook van waar is, maken de wezens nog enger dan ze er al uitzien en omdat ze zo sterk, wreed en nietsontziend zijn, hebben alle rangbewoners er een dodelijke angst voor.

Ik kijk Mico van opzij aan en vraag me af waarom hij zoveel risico's neemt door te luid te praten, de aandacht op zich te richten.

Hij mag van geluk spreken dat hij na de opstand mocht terugkeren naar Rang 5. Waarom blijft hij dan nu constant de grenzen opzoeken? Bewoners die in opstand komen of weerstand bieden, om welke reden dan ook, verdwijnen doorgaans en zien we nooit meer terug in de rang. Vader zei vroeger dat in opstand komen gelijkstaat aan je doodvonnis tekenen. Mico had na de opstand evengoed kunnen verdwijnen en dat had ik verschrikkelijk, maar niet abnormaal gevonden. Bovendien klopt het niet dat Mico amper gaten in z'n geheugen had toen hij terugkwam, dat hij nog wist waar hij was geweest. Hoe komt het dat hij geen mistig hoofd had, net als de andere teruggekeerden, van wie ik hoorde dat zij wél in de war waren? Heeft hij gewoon geluk gehad? En waarom zet hij dat dan nu allemaal op het spel?

Hou je gedeisd, Mico.

De vrouwelijke Helleherder haalt een hindel tevoorschijn, alleen lijkt deze groter dan de hindels die ik ken bij de ingang van het magazijn of bij onze woonunits. Deze hindel geeft bovendien een pulserend paars licht af, wat de andere niet doen, en het ding jaagt me meteen angst aan.

De Helleherder loopt op het meisje af dat als eerste in de rij staat, het dichtst bij de Rode Zone, en gebaart haar met een korte beweging van haar hand naar voren te komen, zodat het meisje pal in het midden van de gang komt te staan, vlak voor ons, in profiel, alsof de Helleherder wil dat we alles perfect kunnen zien.

‘Leg je hand op de hindel’, zegt de Helleherder. Haar stem klinkt koud en monotoon.

Uit de keel van het meisje ontsnapt een snik, voor de rest blijft ze roerloos staan.

‘Hand op de hindel’, herhaalt de Helleherder.

De hand van het meisje beeft hevig wanneer ze die omhoog brengt en op de hindel plaatst. Meteen verandert het pulserende paarse licht in een groene schijn en omdat dat bij het scannen op een hindel doorgaans betekent dat je bent goedgekeurd, lijkt het meisje te ontspannen. Maar dan trekt er ineens een schok door haar arm en met grote ogen kijkt ze naar haar hand, die nu lijkt te zijn vastgevroren aan de hindel.

‘Ik krijg mijn hand niet los’, klinkt het zenuwachtig.

Ik sta dichtbij genoeg om te zien dat er op de hindel, rondom haar hand, een heleboel kleine cirkels zijn verschenen. Zie ik het goed? De cirkels staan niet echt op het scherm, ze lijken eruit omhoog te komen, alsof ze als doorzichtige schijfjes naar boven komen zweven.

Dit kan niet. Ergens moeten de schijfjes verbonden zijn met de hindel. Of is het gezichtsbedrog? Word ik gek?

‘Kies’, zegt de Helleherder.

Verbaasd kijk ik opzij naar Mico. Is dit het Keuzemoment?

‘Ik begrijp het niet’, zegt het meisje zacht.

‘Kies een cirkel’, spreekt de Helleherder, harder nu.

‘Waarom moet ik...’

Ik kan haar angst bijna ruiken.

‘Kies.’

Opnieuw gesnik.

‘Raak iets aan voor het te laat is’, fluistert het breekbare meisje naast mij, dat samen met het meisje in het midden van

de gang uit Magazijn 3 is gekomen, waarschijnlijk kennen ze elkaar. Haar stem klinkt net zo broos als ze eruitziet.

‘Ik weet niet...’

De stem van het meisje in het midden van de gang trilt nu onophoudelijk.

‘Kies.’

Omdat de stem van de Helleherder alsmaar harder klinkt, raakt het meisje aarzelend met haar andere hand een willekeurig, zwevend schijfje aan. Razendsnel schiet het gekozen cirkeltje terug naar het scherm en net zo hevig trekt het meisje haar vinger weg, uit angst dat ook die, net als haar andere hand, aan de hindel zal blijven kleven.

Er weerklinkt een lichte pieptoon, meteen gevolgd door een gezoem, waarna de hand van het meisje loskomt van de hindel en ze hem gehaast tegen haar buik trekt.

Wat heeft ze gekozen? Waar staan de cirkels voor?

‘Keuze’, zegt de Helleherder vlak, waarna ze naar de andere Helleherder knikt, die zijn hand in zijn hals legt, zijn nek heen en weer kraakt en zijn stok de lucht in heft.

Naast mij wordt Mico’s ademhaling hoorbaar luider. Zelf hou ik mijn adem in, maar de Helleherder haalt tot onze verbazing niet uit. Hij laat zijn herdersstok zakken en duwt er het meisje mee naar de muur aan de andere kant van de gang, bij de Dode Zone, waar ze hijgend en met opengesperde ogen blijft staan. Daarop loopt hij naar de volgende in de rij en duwt de jongen naar de Helleherder in het midden toe. Het is een forsgebouwde jongen, maar ondanks zijn stevige lijf trilt hij even erg als het meisje.

In mijn buik voel ik de spanning naar ongekende hoogten stijgen.

Terwijl de jongen dezelfde handelingen moet uitvoeren als het meisje, kijk ik snel naar Mico, die doet alsof het hem allemaal niks kan schelen, wat me nog nerveuzer maakt, en met ingehouden adem volg ik wat voor onze ogen plaatsvindt. De drie jongens die na het eerste meisje naar voren worden geroepen, krijgen allen hetzelfde te horen. Keuze. Ook zij worden aan de overkant tegen de muur gezet.

Maar wat betekent 'keuze'? Is hun keuze gemaakt? Hebben ze voor een nieuwe rang gekozen? Waarom staan er dan geen cijfers in de cirkels? Waarom zijn het zwevende schijfjes en geen getallen?

Nog maar een levensbaken geleden waren we meer te weten gekomen over het Keuzemoment. Tot die tijd kregen we zelden antwoord op onze vragen, noch bij vader en Margaret, noch bij Chai, van wie alle kinderen in Rang 5 les kregen.

Op een ochtend drongen we, met een paar leerlingen, toch aan bij Chai, en vroegen hem opnieuw naar het Keuzemoment.

In zijn lessen was hij er heel ontwijkend over, alsof hij er niet over wilde praten. Maar hoe ouder we werden, hoe meer vragen we stelden, en omdat Mico en ik aan het laatste levensbaken zouden beginnen waarin we nog lessen zouden krijgen, leek het ons tijd om eindelijk antwoorden te eisen.

Chai was een kleine, rustige man, met een gebogen rug en diepe groeven in zijn gezicht. Hij was een stuk ouder dan vader en had een hele tijd met hem samengewerkt in de Dode Zone,

tot de eerdere lesgever stierf tijdens de opstand waarin ook moeder het leven liet, en Chai ineens door de Helleherders uit zijn werkplaats werd geplukt om de taak over te nemen.

Hij moest de kinderen, van de jongste tot de oudste, de lessen Natuur, Mens & Herder, Toren & Regels en Gezondheid onderwijzen, en hij voerde die opdracht braaf en zonder weerstand uit. Chai wist dat het zijn dood kon betekenen als hij toch andere zaken in zijn lessen stak, dingen die de kinderen opstandig konden maken, maar hij was slim en ging omzichtig te werk.

Lange tijd, toen we nog klein waren, bekeken we Chai als een brave, volgzame man, van wie we saaie, vervelende lessen kregen. Maar met het ouder worden zagen we in dat er onder die façade een heel intelligente en dappere man school. We mochten vragen stellen, maar hij eiste geheimhouding en absolute voorzichtigheid.

‘We willen weten waar we ons op moeten voorbereiden’, zei Mico die ochtend.

Er lag een hongerige blik in Mico’s ogen en ik kon zijn drang naar informatie bijna voelen. Mico had al vaak gezegd dat hij het gevoel had dat ons niet alles werd verteld, hij vond dat we te vaak als kleine kinderen werden behandeld.

‘Ik moet voorzichtig zijn, Mico’, zei Chai, waarna hij ook de andere oudsten strak aankeek. ‘Beloof me dat jullie zwijgen, dat jullie de jongere kinderen niks vertellen van wat jullie nu zullen horen. Ze zijn er nog niet klaar voor.’

Mico lachte, maar Chai wierp hem een donkere blik toe.

‘Ik maak er geen grapjes over, Mico. Leg jullie hand op jullie hart en beloof het.’

Mico was maar zelden beschaamd, maar hij voelde zich duidelijk door Chai op zijn plaats gezet en deed braaf wat van hem werd gevraagd. Samen met Mico, het meisje naast hem en de jongen aan mijn kant legde ik mijn hand op mijn borst en boog het hoofd.

‘Ik laat jullie iets zien’, zei Chai. ‘Jullie zijn oud genoeg nu.’

Moeizaam kwam hij overeind, opende de kast waarin hij papieren en tekeningen bewaarde, schoof wat stapels aan de kant en haalde een dikke map tevoorschijn.

‘Dit is het Helleboek’, zei hij terwijl hij zich opnieuw in kleermakerszit bij ons op de grond voegde.

‘Het is een map’, mompelde Mico, maar hij zweeg bij het zien van mijn rollende ogen.

‘Ik neem hier een groot risico mee’, ging Chai onverstoort verder. ‘Maar ik toon het de oudsten altijd, tijdens het laatste levensbaken waarin ik hen nog in mijn lessen zie.’

Hij opende de map en draaide die naar ons toe.

‘Het Helleboek bevat theorieën, flarden van herinneringen van zij die na het Keuzemoment terug zijn gekeerd of van zij die uit een andere rang bij ons in Rang 5 arriveerden. Door al die kleine beetjes samen te brengen is het Helleboek ontstaan, waarmee we de mogelijkheid hebben jullie voor te bereiden op het Keuzemoment.’

‘Waarom doe je dat nu pas?’ onderbrak Mico hem. ‘Ons voorbereiden op het Keuzemoment? Er zijn al jongere kinderen voor ons vertrokken. Kregen die de info dan niet?’

Chai zuchtte diep.

‘Hoe jonger het kind, hoe minder we kunnen vertrouwen

dat het de informatie voor zich houdt. Als een Helleherder over het Helleboek hoort, is het voorbij. We kunnen niet voorzichtig genoeg zijn.’

Mico knikte, maar leek niet helemaal tevreden met het antwoord. Ik probeerde zijn blik te vangen, maar hij negeerde me.

‘Je krijgt maar één Keuzemoment in je leven, dat weten jullie’, vervolgde Chai. ‘Bij dat Keuzemoment geef je door welke nieuwe rang je verkiest. Uitgezonderd Rang 0. Daar mag niemand heen. Het spreekt voor zich dat iedereen bij het Keuzemoment kiest voor een betere rang, onder die van ons.’

‘Je moet gek zijn om voor een hogere rang te kiezen, toch?’ opperde ik.

‘Uiteraard’, antwoordde Chai en een tel lang meende ik iets vreemds in zijn ogen te zien, alsof ik iets verkeerd had gezegd. Ik kromp ineen en deed er het zwijgen toe.

‘Mag je altijd naar de rang van je keuze?’ vroeg de jongen naast mij.

‘Niet altijd’, zei Chai gelaten. ‘Sommige keuzes worden niet aanvaard. In het beste geval mag je dan nog een keer kiezen.’

‘En in het slechtste?’ vroeg de jongen.

‘In het slechtste geval sturen de Helleherders je naar een rang die ze zelf kiezen. Of ze houden je thuis, hier, in Rang 5.’

Ontzet keken we Chai aan, niet goed wetend hoe we moesten omgaan met deze informatie. Het belangrijkste moment van ons leven kon dus alle kanten op.

‘Als je het geluk hebt in je gekozen rang terecht te komen, dien je daar vier zilden lang te bewijzen dat je er het leven waard bent’, ging Chai verder.

‘Hoe?’ vroeg Mico, maar daarop had Chai geen antwoord. Werd je aan het werk gezet? Moest je proeven ondergaan? Werd je getest? Chai haalde zijn schouders op.

‘We weten alleen dat je vierenveertig zilden extra krijgt als je die eerste vier overleeft. De Proeftijd duurt een volledig levensbaken, en op het laatst krijg je te horen of je mag blijven of terug naar huis wordt gestuurd. Maar...’

Ik fronste, zag dat ook de anderen niet begrepen waarom Chai ineens zweeg.

‘Chai?’ probeerde ik de spanning te doorbreken.

‘Wie teruggestuurd wordt, terug naar huis, naar hier, Rang 5... die is... veranderd...’ zei Chai voorzichtig. ‘Het lijkt alsof het geheugen is gewist. Niemand die terugkeert kan beschrijven hoe het in de andere rang was. Ze hebben er geen idee van hoe het er daar uitziet, hoe de bewoners leven, wat ze in hun Proeftijd hebben moeten doen...’

‘Mijn zus stotterde toen ze terugkwam’, zei het meisje naast Mico, waarna Chai knikte.

‘Sommigen moeten zildenlang zoeken naar de volgorde waarin woorden in een zin worden geplaatst. Hun hoofd lijkt vol mist te zitten. Uiteindelijk herkennen ze familieleden terug en weten ze weer waar hun thuis is, maar de meest recente gebeurtenis, hun Proeftijd, is uit hun geheugen verdwenen.’

We bleven allemaal stil, tot Mico durfde te vragen hoe het kon dat de teruggekeerden zich zo weinig herinnerden.

‘Dat weten we niet, Mico’, antwoordde Chai. ‘Maar de teruggekeerden doen uiteindelijk allemaal hetzelfde... Ze geven op, ze aanvaarden dat hun geest veranderd is, dat het

nooit meer hetzelfde zal zijn. De meesten schamen zich bovendien, ze hebben het gevoel te hebben gefaald.’

‘Maar als niemand nog weet wat er is gebeurd, hoe komen jullie dan aan de informatie in het Helleboek?’ vroeg de jongen.

‘Heel sporadisch komt iemand terug die zich nog wel flarden herinnert’, antwoordde Chai. ‘Ook dan weten we niet hoe dat komt, waarom die persoon zich wél nog iets herinnert. Het maakt alles erg ingewikkeld en we weten dus ook niet waarom het Keuzemoment bestaat. We vermoeden dat het een zoetheidertje is, dat de Helleherders ons het gevoel willen geven dat we kansen krijgen. Zodat we blijven hopen op een beter leven en ondertussen vlijtig werken, om alles in de Helletorens draaiende te houden en de Helleherders van dienst te zijn. We denken dat ze ons op die manier in het gareel willen houden, zodat we niet in opstand komen. Om ook de kansen voor onze kinderen, voor hun Keuzemoment, niet kapot te maken.’

Aarzelend legde ik mijn hand op Chais arm, waarna hij triest naar ons opkeek. We wisten allemaal dat Chais dochter naar Rang 3 vertrokken was en dat hij haar vurig miste.

Zal vader mij ook zo missen?

Ik proef bloed in mijn mond, besef dat ik ondertussen door mijn onderlip heb gebeten. Mijn keel zit zo dicht dat ik de metalige bloedsmaak in mijn mond niet meer weggeslikt krijg.

Het breekbare meisje dat al de hele tijd trillend naast mij staat, wordt nu huilend naar het midden geleid. Terwijl ze haar ene hand op de hindel legt, kiest ze met haar andere, hevige bibberende hand een zwevend cirkelschijfje.

Vreemd genoeg weerklinkt er deze keer geen pieptoon. De hand van het meisje komt bovendien niet los van de hindel en het schijfje waaraan zonet haar vinger hing, zakt vliegensvlug terug het scherm in.

Tevergeefs begint het meisje haar hand weg te trekken, haar ogen wijd opengesperd.

De vrouwelijke Helleherder laat de hindel los, waardoor het meisje, wier hand nog steeds aan het ding vastgevroren lijkt te zitten, naar achteren valt en de hindel met zich meetrekt.

‘Rood’, zegt de vrouwelijke Helleherder.

Nee, ze zegt het niet, het is geen woord, het klinkt als iets mechanisch. Als een code, een signaal.

Het meisje op de grond probeert tevergeefs de hindel van haar hand af te schudden, maar het ding lijkt wel aan haar hand vastgelijmd. Mico maakt aanstalten om naar voren te lopen, om het meisje te helpen, maar krijgt een slag van de herdersstok tegen zijn linker knie en klapt ineem op de grond. Ondertussen klinkt er geratel in de verte, vanaf dezelfde kant van de lange gang waar daarnet nog het lawaai van de gevangenen klonk.

Ik weet meteen waar ik het geratel van herken.

Een grijp-arm.

Ergens komt een grijp-arm aan, maar ik heb geen idee waar het ding vandaan zou moeten komen. Uit de grond? Uit de lucht? Wat is er aan het einde van de gang dat een grijp-arm kan herbergen?

In enkele seconden komt het geratel vlakbij.

Ook de anderen hebben het lawaai herkend. Wie tegen de

muur staat, duwt zich er nog dichter tegenaan, iedereen krimpt ineen. Het meisje zelf is nog zo verdwaasd van de val en nog te zeer bezig met proberen de hindel van haar hand af te krijgen om helder na te denken.

Bovendien gaat alles simpelweg te snel.

In een fractie van een seconde komt de grijparm vanuit het duister van de gang naar voren geschoten en klauwt zich om het meisje heen. Naast mij en aan de overkant van de gang wordt geschreeuwd, maar alles gaat zo snel dat de meesten van ons amper kunnen reageren.

Voor ik het goed en wel doorheb, is de grijparm weer in het duister van de gang verdwenen en is er van het bleke meisje geen spoor meer te bekennen.

‘Wat is dit?’ fluister ik met opengesperde ogen.

Mico grijpt mijn hand vast, strompelt overeind, en ondanks de verstikkende angst die ik voel, ben ik blij dat hij eindelijk blijk geeft van aanwezigheid, dat hij niet meer doet alsof ik er niet ben, alsof er niks aan de hand is. Het zweet loopt in straaltjes over mijn rug en ik ben me bewust van mijn zeer hoorbare, gejaagde ademhaling.

Dan zie ik dat ik de volgende in de rij ben.

Ik blokkeer. Het voelt alsof mijn lichaam het mijne niet meer is, alsof ik elk moment als een geest boven mijn lichaam zal uitstijgen.

Weg. Ik moet weg van hier.

De vrouwelijke Helleherder haalt een nieuwe hindel tevoorschijn en knikt mij kordaat toe.

Weg. Weg. Weg.

Mico's hand verstrakt rond de mijne, maar de mannelijke Helleherder heeft geen geduld. Voor ik het goed en wel besef, landt de herdersstok als een zweep op onze verstrengelde handen. Piepend en kermend laten we elkaar los, en terwijl ik door de Helleherder naar het midden van de gang word gesleurd, voel ik mijn huid branden.

Mico.

De vrouwelijke Helleherder kijkt mij strak aan. Ik huiver bij het zien van de witte schijn in haar ogen, alsof er een vlies over haar pupillen ligt.

Krampachtig probeer ik mijn ademhaling onder controle te krijgen. Hoe vaak heeft vader mij als kind, na nachtmerries, niet bij de schouders vastgehouden, mij begeleidend bij het ademen. Ademen, Lexa. Ademen. In en uit. De gedachte aan vader, aan zijn zachte blik, doet mij nog meer ineenkrimpen.

'Hand op de hindel', zegt de Helleherder.

Achter mij meen ik geratel te horen. Inbeelding, spreek ik mezelf moed in. Er is geen grijparm, er is geen grijparm. Ik open mijn rechterhand, kijk naar mijn handpalm, zie de lijnen die zo meteen door de hindel herkend zullen worden, denk aan de deur van onze unit die ik met deze hand kan openen.

Vader.

'Niet nadenken, Lexa', fluistert Mico, maar hij zwijgt zodra de Helleherder zijn stok opnieuw heft. Weet Mico wat ik denk? Ik sluit mijn ogen, zie vader voor mijn ogen.

Vader.

Ik heb geen afscheid van hem kunnen nemen. Wat als hij zich zorgen maakt? In het magazijn zei Cecil dat ze hem op de

hoogte zou brengen, maar wat als hij het nieuws niet aankan? Wat als hij er alleen maar zieker door wordt?

Ik moet en zal hem naar een betere rang krijgen. Vandaag maak ik de juiste keuze, en zodra ik in Rang 1 ben, zoek ik een manier om vader naar beneden te halen. In Rang 1 zullen ze iets hebben tegen de Ziekte, dat kan niet anders. Beneden is het beter, daar ben ik van overtuigd. Ik moet en zal het medicijn vinden. Voor vader. Hij is de enige familie die ik heb.

Ik sluit mijn ogen. Niet meer aan vader denken nu, herpak je. Mijn hand op een hindel plaatsen heb ik al ontelbare keren gedaan, dit is niet anders dan anders.

Mijn hand trilt wanneer ik hem op het scherm plaats en een soort aanzuigen voel, alsof de lucht tussen mijn hand en de hindel verdwijnt. Mijn maag keert zich om. Dit is niet zoals bij andere hindels. Ik kijk op naar de Helleherder voor mij en meen een grijns te zien.

Rond mijn hand verschijnen de cirkels op de hindel, waarna ze zinderend omhoog zweven. Sommige schijfjes hebben een zachtgroene schijn, andere een rode, weer andere lijken constant van kleur te veranderen. Ik heb er geen idee van wat inbeelding is en wat echt.

‘Kies.’

Hoe moet ik weten welke cirkel mij naar de andere kant van de gang stuurt en welke cirkel de grijparm oproept? De Helleherder zei ‘rood’ vlak voor de grijparm verscheen. Tikte het meisje op een rood schijfje? Of wordt met ‘rood’ de Rode Zone bedoeld? Is dat de plek waar het meisje nu is? Of heeft

ze een andere cirkel aangeduid? Is groen een veiligere keuze of gewoon een valstrik? Het zweet breekt me uit.

‘Kies.’

De Helleherder raakt haar geduld kwijt, de vingers waarmee ze de hindel vasthoudt, worden alsmaar witter.

De kleine schijfjes boven de hindel dansen voor mijn ogen, hoezeer ik me ook probeer te concentreren. Een verkeerde keuze en ik zal de grijparm dichterbij horen ratelen. Maar er is te weinig tijd, ik kan niet meer wachten, dus haal ik diep adem en raak met mijn wijsvinger een lichtgroene cirkel aan.

Alles om mij heen staat stil. De Helleherders, de anderen in de gang, Mico. Ik probeer de tijd hier en nu te bevriezen, terug te draaien, alles weg te vegen.

‘Keuze.’

Het woord spat uit de mond van de Helleherder voor mij, koud en scherp. De hindel onder mijn hand zoemt en laat los. Vliegenvlug trek ik mijn hand weg, druk hem zo stevig tegen mijn buik dat het pijn doet, zo opgelucht ben ik om los te zijn.

Met een knik van zijn kop gebaart de mannelijke Helleherder dat ik bij de anderen aan de overkant moet gaan staan, hij gebruikt zijn stok zelfs niet, zo overtuigd is hij dat ik gedwee volg. Mijn benen lijken mij amper te kunnen dragen wanneer ik richting de rij loop, waar ik mij met mijn rug stevig tegen de muur druk, hopen dat ik erin kan wegzinken, verdwijnen. Maar ik moet bij de les blijven. Mico is aan de beurt.

De opluchting over mijn eigen redding vermengt zich met de misselijkmakende angst voor wat Mico te wachten staat.

Als de grijpparm komt, weet ik niet wat ik doen moet. Zonder Mico is er niks.

Een tijd geleden schrok ik midden in de nacht wakker, badend in het zweet, na een nachtmerrie waarin ik me in de hoogste rangen bevond, helemaal alleen, en toen ik met Mico over die nachtmerrie sprak, zei hij dat ik mijn hoofd gek liet maken, dat het juist dát is wat de Helleherders geweldig vinden, dat ze ons met alle onzekerheid en angst in het gareel houden.

Natuurlijk heeft hij gelijk. We weten niet hoe het er in de andere rangen aan toegaat, maar dat het boven ons slechter is en onder ons beter, dat weten we wel, want we kunnen andere bewoners zien als we door de glazen sluis lopen die Rang 5 in onze toren verbindt met Rang 5 in de andere Helletoren.

De sluisen zijn gemaakt van heel dik glas. Onverwoestbaar. Ik kan me niet voorstellen dat ze ooit zouden barsten. Erdoorheen lopen is de enige manier om iets te kunnen zien van de wereld buiten de Helletorens. Je kunt er de grasvelden zien, de grote lappen bruine grond, de figuren die zich buiten voortbewegen. Misschien zijn het Helleherders, of werkers zelfs.

Voorbij het groen begint een oneindig dor en desolaat landschap. Soms lijkt het alsof er ook daar, aan de horizon, levende wezens staan – mensen op paarden, denk ik. Ik ben er nooit uitgekomen wie of wat daar precies zijn, en volgens Mico beeld ik het me in. Volgens hem zijn er alleen maar Helleherders, die de hele vlakte bewaken. Overal.

Mico begrijpt niet waarom ik zoveel schoonheid zie buiten de Helletorens. Iedereen die in de lagere rangen leeft, draagt

schuld, vindt hij, en zorgt ervoor dat wij in gevangenschap leven, dat wij moeten werken zodat zij vrij kunnen zijn.

Maar is dat zo? Weten de bewoners beneden in Rang 0 hoe moeilijk het hierboven is?

Mico noemt me wel eens naïef, en blind voor het onrecht dat ons wordt aangedaan. Maar ik ben niet blind, ik zie heus wel dat de bewoners onder ons het beter hebben, dat de mensen boven ons er afgeleefder uitzien, ongelukkiger zelfs.

‘We moeten gewoon slim kiezen’, zei ik hem toen we ons pact sloten, tijdens ons achtste levensbaken, terwijl we samen naar beneden tuurden, door de glazen sluis. ‘We kiezen bij ons Keuzemoment samen voor Rang 1, voor een beter leven. Jij en ik.’

Wij.

In een waas zie ik Mico naar de Helleherder in het midden toe lopen, met trefzekere pas gaat hij op haar af. Zijn zelfverzekerdheid roept duidelijk ergernis op bij de mannelijke Helleherder, die nu vlak naast Mico gaat staan, zo dichtbij dat Mico zijn adem wel op zijn wang moet voelen. Het wezen ziet eruit als een woest en hijgend beest dat elk moment een hap uit Mico's gezicht kan nemen, maar Mico geeft geen krimp, staart de vrouwelijke Helleherder voor hem alleen maar aan.

Daag hen niet uit, Mico. Geef ze geen reden om je kapot te maken.

‘Hand op de hindel.’

Stoïcijns strekt Mico zijn arm uit en legt zijn hand op de hindel.

‘Kies.’

Zonder aarzelen brengt Mico zijn andere hand naar de hindel, blijft er een seconde doodstil boven hangen en draait zijn hoofd naar de Helleherder naast hem, bij wie een spiertje in de ooghoek samentrekt en het gladde gelaat een fractie van een seconde een andere dimensie krijgt.

Niet doen, Mico. Raak gewoon een cirkel aan. Een lichtgroene, zoals ik deed, misschien maak je dan het meeste kans.

‘Kies.’

Mico wendt zijn blik af van de Helleherder en raakt, zonder aarzelen, met zijn vinger een lichtgroen schijfje aan. De hindel zoemt vrijwel meteen.

‘Keuze.’

Hoorde Mico mij of koos hij een willekeurige cirkel?

Mico kijkt naar zijn hand, daarna weer naar de Helleherder naast hem, en brengt dan, zonder een spoor van angst in zijn ogen, zijn hand naar zijn nek, waarna hij zijn hoofd kort heen en weer kraakt, net zoals de Helleherder eerder deed.

Hou op, Mico.

Het spiertje in de ooghoek van de Helleherder trilt nu onophoudelijk, maar nog voor de Helleherder zijn stok de lucht in kan heffen, doet Mico een stap naar achteren, draait een kwartslag en voegt zich aan onze kant bij de groep, vlak naast mij.

De spanning is om te snijden. Ik kijk naar de Helleherder, wacht tot hij zal uitbarsten. Maar er gebeurt niets. De Helleherder draait zich om en wendt zich tot de volgende.

Naast mij hoor ik Mico zachtjes uitblazen. Ik kijk hem aan

en zie pas nu de druppels zweet op zijn voorhoofd parelen. Heel voorzichtig, achter mijn rug, grijpt hij mijn hand weer vast, en ook die is nat van het zweet. Een vertraagde angstreactie? Hij zag er zonet heel rustig uit, maar vanbinnen is hij dan toch net zo bang als ik.

Krampachtig glimlachen we naar elkaar.

Ik wil hem vragen of hij mij hoorde, hoe gek dat ook klinkt in mijn hoofd, of hij wist dat de lichtgroene cirkel een betere uitkomst zou bieden, maar ik durf mijn stem niet te gebruiken, bang voor elk geluid dat de Helleherders in mijn richting kan doen kijken.

Ondertussen heeft de volgende in de rij al zijn hand op de hindel en raakt een zwevende cirkel aan. Ik ben nog steeds opgelucht dat Mico aan mijn zijde staat, waardoor het geratel van de grijparm volkomen uit het niets komt.

Ik grijp Mico's hand nog steviger vast en voel de paniek mijn hele lijf overnemen.

Omdat iedereen deze keer weet wat het geratel aankondigt, reageert de groep anders, minder verstijfd. Het meisje dat als eerste aan de overkant is beland, roept de jongen toe weg te rennen, de jongens naast haar beginnen te schreeuwen. Zelf wil ik het ook op een gillen zetten, maar ik krijg geen klank uit mijn keel.

De jongen in het midden, volledig in paniek, struikelt over zijn eigen voeten, valt achterover, probeert nog heviger dan het tengere meisje de hindel van zijn hand los te krijgen, maar hij maakt simpelweg geen schijn van kans. Een seconde later schiet de grijparm naar voren en is de jongen verdwenen.

In de gang klinkt de echo van het geratel na.
Als ik naar Mico opkijk, zie ik dat er tranen in zijn ogen
staan.

‘Dit had een van ons kunnen zijn’, fluistert hij.
Ik knik en knijp een paar keer in zijn hand.
Wij.

Nog twee nu. Een meisje en een jongen.

Het meisje is eerst aan de beurt, maar blijft stokstijf in de rij staan wanneer de Helleherder haar het bevel geeft naar het midden te stappen. Het is geen onwil, geen verzet, het meisje is simpelweg zo bang dat ze blokkeert.

De Helleherder maakt er geen woorden aan vuil, pakt het meisje bij de kraag van haar trui op, alsof ze licht als een veertje is, en zet haar voor de andere Helleherder neer, die de hand van het meisje grijpt, hem met een stalen gezicht op de hindel duwt en opnieuw het bevel ‘kies’ uitspreekt. Het meisje barst in huilen uit, waarop de mannelijke Helleherder briesend naast haar komt staan en ik het niet meer kan aanzien.

Voorzichtig trek ik mijn hand uit die van Mico, sluit mijn ogen en leg mijn handen over mijn oren. Met gebogen hoofd blijf ik zo staan, probeer mezelf af te sluiten van wat er gebeurt. Ik wil hier weg, ik wil dat dit voorbij is.

Pas wanneer Mico zijn hand op mijn arm legt, na wat een eeuwigheid lijkt, durf ik weer op te kijken. Mico gebaart met een hoofdknik naar het meisje en de jongen die zich in het midden van onze rij hebben aangesloten, maar ik ben zo lamgeslagen, dat ik zelfs geen opluchting meer voel.

‘Wat nu?’ fluister ik, maar Mico haalt zijn schouders op.

Is dit het dan? Brengen ze ons nu naar een andere rang? Was dit het grootse Keuzemoment waar we ons niets meer van zullen herinneren? Waarom hebben we dan niet moeten zeggen naar welke rang we willen? Of is onze keuze af te lezen op onze handpalm?

Geschrokken kijk ik naar mijn handen, maar die zijn leeg en even vuil als altijd.

In het midden van de gang draait de vrouwelijke Helleherder zich naar ons toe, haar blik ijskoud, haar mond een dunne, rechte lijn.

‘Tijd om echt te kiezen’, zegt ze.

Naast haar worden de ogen van de andere Helleherder nog donkerder dan voorheen.